

KOMITET REGIONÓW – DYREKCJA PRAC KONSULTACYJNYCH
Komisja COTER i Dział „Sieci i zasada pomocniczości”

**KWESTIONARIUSZ NA TEMAT PLANU DZIAŁANIA
NA RZECZ MOBILNOŚCI W MIASTACH
COM(2009) 490 wersja ostateczna**

**Przedstawiony przez Sir Alberta BORE'A (UK/PSE)
w ramach konsultacji z siecią monitorującą stosowanie zasady pomocniczości**

Prosimy wypełnić i złożyć do piątku, 8 stycznia 2009.r. Wypełniony kwestionariusz można załadować bezpośrednio na stronie internetowej sieci monitorującej stosowanie zasady pomocniczości (<http://subsidiarity.cor.europa.eu> – należy pamiętać o zalogowaniu się). Można także przesłać go pocztą elektroniczną na adres subsidiarity@cor.europa.eu.

Nazwa instytucji:	Urząd Miasta Łodzi
Osoba kontaktowa:	Tomasz Jakubiec
Dane kontaktowe (nr tel., e-mail):	Kierownik, Wydział Strategii i Analiz, +48 42 638 40 80, t.jakubiec@uml.lodz.pl

INFORMACJE OGÓLNE

Plan działania na rzecz mobilności w miastach jest kompleksowym pakietem pomocniczym, w którym władzom lokalnym, regionalnym i krajowym proponuje się zachęty do rozwijania w UE kultury zrównoważonej mobilności w miastach oraz pomoc w tym zakresie i narzędzia służące temu celowi. Umacnia on konkurencyjność, jest przyjazny dla środowiska oraz popularyzuje model integrującego i spójnego społeczeństwa. Mobilność w miastach nie powinna być postrzegana jako zagadnienie odrębne; należy się nią zająć, pamiętając o celach przyświecających polityce wspólnotowej prowadzonej w innych obszarach (spójności, środowiska naturalnego, wzrostu i zatrudnienia).

Plan działania obejmuje konkretne krótko- i średnioterminowe rozwiązania przedstawione jako 20 działań zebranych w sześć obszarów tematycznych¹. Działania te mają zostać rozpoczęte do roku 2012 i będą podejmowane w wybranych dziedzinach, na zasadzie partnerstwa i dobrowolności, przez władze lokalne, regionalne i krajowe we współpracy z Komisją Europejską. Będą one realizowane w ramach istniejących programów i instrumentów unijnych. Komisja Europejska podkreśla, że władze lokalne, regionalne i krajowe będą miały swobodę decyzji co do wsparcia i narzędzi proponowanych w ramach planu działania, a ponadto wszystkie działania będą realizowane w ramach istniejących programów i narzędzi.

1

Popularyzowanie zintegrowanej polityki, praw obywatelskich, ekologicznego transportu miejskiego, finansowania, dzielenia się doświadczeniami i wiedzą, optymalizacji mobilności w miastach.

Prosimy o udzielenie odpowiedzi na pytania zamieszczone na następujących stronach.

A. Zasady pomocniczości i proporcjonalności

1. Biorąc pod uwagę zakres odpowiedzialności i kompetencji władz lokalnych i regionalnych w Państwie kraju, jaka powinna być, Państwa zdaniem, rola UE w działaniach na rzecz zrównoważonej mobilności w miastach? Jeśli to możliwe, prosimy o uzasadnienie odpowiedzi.

Rola UE powinna być nakierowana na stworzenie w latach 2014-2020 europejskiego instrumentu finansowego na rzecz mobilności w mieście. Zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego z dn. 23.04.2009r. w latach 2007-2010 jedynie ok. 9% ogółu środków z funduszy strukturalnych, które wydaje się na transport, przewidziano na transport miejski. Udział ten jest za mały, aby skutecznie działać na rzecz mobilności w miastach oraz ochrony środowiska i klimatu.

Ponadto rola UE powinna obejmować działania informacyjne – platforma wymiany doświadczeń, działania statystyczne oraz standaryzacyjne.

UE powinna wytyczać kierunki ogólne. Zakres, terminy oraz sposób finansowania zadań powinien być rozstrzygany na poziomie lokalnym.

2. Czy uważają Państwo, że zaproponowane działania służą właściwej realizacji planu zrównoważonej mobilności w miastach w UE? Jeśli to możliwe, prosimy o uzasadnienie odpowiedzi.

Tak, gdyż Komisja zobowiązała się zarówno do udzielenia wsparcia (edukacyjnego, informacyjnego) władzom lokalnym w opracowywaniu planów dotyczących mobilności w miastach, wspierania najlepszych praktyk jak i do optymalizacji źródeł finansowania.

B. Powiązania z polityką UE w innych obszarach

3. Czy sądzą Państwo, że proponowane działania przyczynią się do zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej na obszarach miejskich i podmiejskich?

Tak, ponieważ, zgodnie z założeniami, koncepcja mobilności miejskiej powinna obejmować również stworzenie sieci międzymiastowych, które umożliwią połączenie dużych miast, ich rozwój gospodarczy oraz sprawny i nieprzerwany transport osobowy i towarowy.

Zwiększenie spójności jest możliwe, jednak przy założeniu ścisłej współpracy pomiędzy poszczególnymi regionami.

4. Czy sądzą Państwo, że proponowane działania przyczynią się do realizacji unijnych celów w zakresie energetyki i zmian klimatycznych?

Tak, Plan Działań promuje ekologicznie czyste i energooszczędne pojazdy oraz energooszczędne prowadzenie pojazdów jako element szkolenia kierowców, pod warunkiem terminowej realizacji przyjętych na siebie zobowiązań. Ponadto Plany wspierają ekologiczny transport publiczny jako efektywne narzędzie przyjaznego środowiskowo transportu w miastach i aglomeracjach miejskich.

5. Czy poparliby Państwo wzbogacenie o wymiar mobilności w miastach planów działania na rzecz zrównoważonej energii, opracowywanych przez miasta w ramach „Porozumienia między burmistrzami”?

Tak, ponieważ Komitet Regionów podkreśla potrzebę połączenia sił lokalnych i regionalnych,

a jedynie zarządzanie wieloszczeblowe oraz wielowymiarowe jest efektywnym narzędziem zwiększania skuteczności działań podejmowanych w walce ze zmianami klimatycznymi.

C. Potrzebne działania dodatkowe

6. *Czy uważają Państwo, że istnieją inne lub dodatkowe kierunki działań w zakresie mobilności w miastach, które nie zostały zaproponowane w planie działania?*

Plan działań jest, naszym zdaniem, dokumentem kompleksowym.

7. *Czy poparliby Państwo ustanowienie specyficznego instrumentu finansowego zachęcającego do wprowadzenia zintegrowanych planów mobilności w miastach, metropoliach i na obszarach miejskich? Czy dostęp do tych instrumentów finansowych powinien być uzależniony od spełnienia określonych warunków?*

Stworzenie specyficznego instrumentu finansowego warunkuje skuteczność i zintegrowany charakter działań na rzecz mobilności w miastach. Temat ten jednak powinien być rozstrzygany na szczeblu miast, pewne uwarunkowania związane ze specyfiką miast, powinny zostać przedyskutowane na forach miast europejskich (Komitet Regionów, Eurocities).

8. *Czy poparliby Państwo zamysł poszerzenia zakresu planu działania dzięki finansowaniu zachęt lub programom przyznawania nagród? W opinii KR-u w sprawie zielonej księgi² Komitet zaproponował wprowadzenie oznaczenia – odpowiednika ogólnounijnego systemu „niebieskich flag” – przyznawanego na podstawie specjalnych wskaźników obszarom miejskim o niskim poziomie zanieczyszczeń środowiska i zatorów komunikacyjnych.*

Tak, gdyż, jak wyżej wspomniano, stworzenie instrumentu finansowego, w tym systemu finansowych zachęt i nagród, warunkuje skuteczność i zintegrowany charakter działań na rzecz mobilności w miastach

9. *Jakie działania i metody ich wdrażania uznałoby Państwo za priorytetowe?*

- 1) Zmiana świadomości i mentalności obywateli w zakresie korzystania z publicznych środków komunikacji;
- 2) programy w zakresie ergonomii miejskich środków transportu;
- 3) nadawanie priorytetów komunikacji zbiorowej;
- 4) promowanie napędów hybrydowych w kwestiach finansowych przy rejestracji pojazdów;
- 5) działania na rzecz zintensyfikowania rozwoju i stosowania nowych interoperacyjnych technologii informatycznych i komunikacyjnych, zwłaszcza technologii satelitarnych i NFC;
- 6) programy w zakresie optymalizacji lokalnej dystrybucji towarów w miastach;
- 7) działania na rzecz zwiększenia krajowych i wspólnotowych środków na ITS;
- 8) programy na rzecz rozwoju „miękkich”, środków przemieszczania się;

D. Najlepsze praktyki i doświadczenia

10. *Czy Państwa gmina/miasto/region (czy też członkowie Państwa stowarzyszenia) już wprowadziły środki i inicjatywy służące zrównoważonej mobilności w miastach zgodnie z planem działania (np. wdrożenie planów mobilności w miastach, prawa pasażerów w środkach komunikacji miejskiej, zasady i najlepsze praktyki dotyczące dostępu do terenów zielonych, platformy wymiany informacji itd.)? Prosimy o krótki opis tych środków lub inicjatyw.*

- atutem Aglomeracji Łódzkiej jest w tym zakresie pełna komplementarność projektów transportowych dofinansowywanych ze środków UE a planowanych zarówno przez władze Miasta Łodzi jak i Marszałka Województwa Łódzkiego, MPK – Łódź Sp. z o.o., PKP S.A., PKP PLK S.A. W obecnym okresie budżetowym UE, tworząc spójny system aglomeracyjnego transportu publicznego, podmioty te pozyskały dofinansowanie UE na następujące projekty:
 - ✓ *Rozbudowa i modernizacja trasy tramwaju w relacji Wschód – Zachód (Retkinia – Olechów) wraz z systemem zasilania oraz systemem obszarowego sterowania ruchem;*
 - ✓ *Łódzka Kolej Aglomeracyjna;*
 - ✓ *Poprawa funkcjonowania transportu publicznego w centralnej strefie miasta Łodzi poprzez zastosowanie systemów telematycznych.*
 - ✓ *Podniesienie konkurencyjności transportu publicznego w Łodzi poprzez zakup 5-ciu niskopodłogowych tramwajów.*
 - ✓ *Modernizacja Linii Kolejowej Nr 14 na odcinku Łódź – Zduńska Wola – Kalisz.*
 - ✓ *Rewitalizacja linii kolejowej Nr 015 Bednary – Łódź Kaliska.*
 - ✓ *Przygotowanie budowy linii dużych prędkości.*
- ponadto Miasto Łódź w partnerstwie ze spółkami kolejowymi, przygotowuje się do realizacji najważniejszego w ostatnich latach, ogromnego projektu Nowego Centrum Łodzi i budowy nierozzerwalnie z nim związanego i warunkującego jego funkcjonalność węzła multimodalnego. Projekt ten ma na celu gospodarcze i społeczne ożywienie śródmiejskiej części miasta, wykreowanie nowego, funkcjonalnego centrum z wieloma przestrzeniami publicznymi, a także przekształcenie Łodzi w atrakcyjną metropolię z przyjaznym komunikacyjnym węzłem multimodalnym;
- wszystkie te projekty staną się szkieletem zrównoważonego, przyjaznego środowisku transportu publicznego. Jednocześnie wprowadzone zostaną nowe rozwiązania zarówno w zakresie obszarowego sterowania ruchem, (IST), integracji taryfowej, nowoczesnego systemu dystrybucji biletów jak i systemu informacji pasażerskiej. Łódź wpisuje się w ten sposób, już w chwili obecnej, w zakładane w dokumencie wsparcie Komisji Europejskiej dla IST, interoperacyjności systemów opłat, w tym stosowania inteligentnych kart;
- nowy projekt, znajdujący się na Liście Projektów Indywidualnych POIiŚ „Poprawa funkcjonowania transportu publicznego w centralnej strefie miasta Łodzi poprzez zastosowanie systemów telematycznych”, w skład którego wchodzi m.in. system Karty Miejskiej będzie ważnym atutem Miasta zwłaszcza, iż jego realizacja w obecnym okresie budżetowym będzie stanowić niezwykle cenne doświadczenie przy kolejnych aplikacjach;
- Łódzki Tramwaj regionalny (w zakresie ograniczonym)
- budowa I etapu SIM;
- budowa parkingów strategicznych w rejonie terenów o walorach rekreacyjnych
- Łódź od wielu lat bierze również czynny udział w imprezach z cyklu Tydzień Mobilności oraz w akcji Europejski Dzień Bez Samochodu.

E. Lepsze uregulowania prawne

11. Czy sądzą Państwo, że ocena oddziaływania towarzysząca planowi działania jest wystarczająco kompleksowa i uwzględnia aspekty charakterystyczne dla władz lokalnych i regionalnych?

Tak, gdyż jest próbą zintegrowanego, horyzontalnego podejścia do poprawy stanu środowiska i jakości terenów zurbanizowanych oraz zapewnienia zdrowego środowiska życia mieszkańcom miast.

12. Czy sądzą Państwo, że wdrożenie planu działania pociągnie za sobą zwiększenie kosztów

i obciążeń administracyjnych dla Państwa miasta, władz lokalnych czy regionu?

Nie będzie takiego niebezpieczeństwa pod warunkiem, że dojdzie do stworzenia, również w kolejnej perspektywie budżetowej UE, instrumentu finansowego umożliwiającego współfinansowanie inwestycji w środki transportu. Będzie to kolejna szansa dla Miasta Łódź, które do tej pory bardzo aktywnie wykorzystuje środki UE przeznaczone na poprawę infrastruktury transportowej, wzmacniając w ten sposób konkurencyjność ekonomiczną i eliminując niepożądane dla środowiska naturalnego skutki transportu indywidualnego
